

APSTRAKT 5S

Glaukom

Jelena Doksas, Suzana Antić

Zdravstveni centar Valjevo

Glaukom je vodeći uzrok nepovratnog slepila u svetu. Glaukom je složeno oboljenje oka koje karakteriše povišen intraokularni pritisak (IOP) koji vremenom može dovesti do gubitka vida. Postoje četiri opšte kategorije glaukoma kod odraslih: primarni glaukom otvorenog i zatvorenog ugla, i sekundarni glaukom otvorenog i zatvorenog ugla. Ako dostupni tretmani ne mogu da izleče postojeće oštećenje očnog živca ili da obrnu gubitak vidnog polja, oni mogu pomoći kontroli progresije bolesti putem lekova, laserskog tretmana ili incizionih operacija glaukoma kako bi se sprečio dalji gubitak vida. Ovi tretmani imaju za cilj smanjenje intraokularnog pritiska IOP putem interprofesionalnog zdravstvenog tima, kao i ublažavanje uticaja ovog stanja koje ugrožava vid. Rano otkrivanje, redovno lečenje i praćenje ključni su za efikasno lečenje glaukoma.

Ključne reči: glaukom, glaukom otvorenog ugla, glaukom zatvorenog ugla, sistemska bolest, akutni glaukom zatvorenog ugla, oftalmologija.

APSTRAKT 6S

Preventivni programi i edukacija u prevenciji i sprečavanju urinarnih infekcija

Danka Stajković, M. Radenković

Dom zdravlja Kruševac

Urinarne infekcije (UI) predstavljaju jedan od najčešćih medicinskih problema širom sveta, a procenjuje se da se one javljaju kod više od 150 miliona ljudi širom sveta svake godine. Kod muškaraca UI se javlja nešto ređe nego kod žena, ali su komplikacije kod starije populacije znatno ozbiljnije. Statistički podaci pokazuju da žene imaju 50% veću šansu da razviju UI tokom svog života zbog anatomske razlike i lošije higijene. U starijoj dobi, kod pacijenata sa hroničnim bolestima i oslabljenim imunitetom, učestalost UI raste za 20%. Rizični faktori uključuju neusaglašenu higijenu, seksualni aktivizam, dehidrataciju, dijabetes, kamen u mokraćnom sistemu i kateterizaciju. Prevencija i edukacija ključni su alati za smanjenu incidencu, posebno kod visokorizičnih grupa. Sestre kroz edukaciju podstiču redovne provere, primenu pravilne higijene, unos dovoljne količine tečnosti i pažljivo praćenje simptoma, kao što su peckanje, česta potreba za mokrenjem i bol u donjem delu stomaka. Uloga medicinske sestre je posebno značajna u edukaciji starijih i hroničnih bolesnika kod kojih je preventivni rad usmeren na rano prepoznavanje simptoma, kao i na usmeravanje na adekvatno lečenje i preventivne preglede.

APSTRAKT 7S

Sindrom nemirnih nogu kod pacijenata na hemodijalizi

Kristina Marković

Zdravstveni centar Knjaževac

Uvod: Sindrom nemirnih nogu (engl. Restless Legs Syndrome – RLS) ili Ekbomov sindrom je poremećaj koji se karakteriše neodoljivim nagonom za pokretanjem nogu, kako bi se zaustavile neprijatne senzacije. Patofiziologija RLS nije sasvim jasna, a istraživanja ukazuju na to da je uzrok funkcionalni poremećaj dopaminske funkcije i da RLS može biti primaran ili sekundaran.

Ciljrada: utvrditi učestalost sindroma nemirnih nogu i odrediti njegovu težinu u populaciji hemodijaliznih pacijenata, kao i povezanost sindroma nemirnih nogu sa određenim faktorima, metodom standardizovanih dijagnostičkih kriterijuma putem anonimnog anketnog upitnika.

Rezultati: Od ukupnog broja pacijenata, 19% je bilo na hemodijalizi, 33% pacijenata bilo je na hemodijalizi sa visoko propustljivom membranom i 48% je bilo na hemodijalizi sa nisko propustljivom membranom i nije bilo statistički značajne razlike u učestalosti sindroma nemirnih nogu u odnosu na vrstu dijalize.

Zaključak: Sindrom nemirnih nogu je doživotno oboljenje za koje je terapija simptomatska. U većini slučajeva uzrok je nepoznat. Može se zaključiti da je RLS, iako jedan od rasprostranjenih zdravstvenih problema, još uvek velika medicinska dilema za većinu lekara. Progresijom bolesti dolazi do ispoljavanja depresivnosti i nagoveštaja suicidalnih ideja. Sve ovo umanjuje kvalitet života bolesnika, njegove porodice i okoline.

APSTRAKT 8S

„Placynox” – efikasnost i primena tokom vaginalnog porođaja

Milan Đorđević, L. Jovičić, M. Pavlović

Opšta bolnica Požarevac

Uvod: Savremene metode analgezije nastoje da obezbede efikasno ublažavanje bola, uz minimalne rizike. Placynox, mešavina azot-suboksida i kiseonika u odnosu 50:50, predstavlja jednu od neinvazivnih opcija koja omogućava roditeljama bolju kontrolu nad bolom, uz očuvanje svesti i mobilnosti.

Cilj: Analiza efikasnosti i primena placynox-a u smanjenju porođajnog bola, kao i njegovi efekti na roditelju i tok porođaja. Poređenjem sa drugim metodama analgezije, istražiće se prednosti, potencijalni nedostaci i bezbednost ove inhalacione analgezije.

Metod: Primenjena je analiza dostupne literature o primeni placynox-a tokom vaginalnog porođaja, kao i prikaz slučajeva i iskustva porodilja radi procene njegove efikasnosti. Intenzitet bola ocenjivan je numeričkom skalom bola.

Rezultati: Primena placynox-a dovela je do značajnog smanjenja porođajnog bola, što je potvrđeno rezultatima numeričke skale bola. Porodilje su prijavile brzo delovanje, dobru podnošljivost i očuvanje svesti tokom porođaja. Zabeleženi su minimalni neželjeni efekti, poput blagog osećaja vrtoglavice, bez uticaja na novorođenče.

Zaključak: Placynox se pokazao kao efikasna i bezbedna metoda za ublažavanje porođajnog bola, omogućavajući roditeljama veću kontrolu i bolje iskustvo porođaja. Brzo delovanje, jednostavna primena i minimalni neželjeni efekti čine ga vrednom alternativom u poređenju sa drugim oblicima analgezije tokom vaginalnog porođaja.